

Pohjustusta tekstiin: En kirjoita juuri ollenkaan lyhyitä tekstejä, siksi en voi tarjota ehyttä tarinaa alkuineen ja loppuineen, mutta tahdon omalta osaltani ravistaa palstalaisia aktiivisemmiksi julkaisemalla edes jotain. Tämä alla oleva teksti muodostuu kahdesta osasta, jotka molemmat kuuluvat työstämäni käsikirjoituksen ensimmäiseen lukuun. Kyse on omaelämäkerrasta, mutta koska elämäni ensimmäiset 20 vuotta oli hyvin synkkä ja omituinen ajanjakso, jonka omituisuutta on mahdotonta ulkopuolisille selittää, olen päättänyt naamioda omaelämäkertani fantasiaksi. Teksti on vielä hiomatonta ja vähän kömpelöä, mutta toivottavasti saatte siitä jotain irti. ----- Kelmeänkeltaisena loistavan lampun kohdalla kapea rappukäytävä kääntyi jyrkästi oikealle, sitten selän luoma varjo peitti vähäisenkin valon ja Veera sukelsi sokkona pimeyteen. Ilmassa leijui paksu mullan tuoksu, mutta sen läpi tunki väkevä luotaantyyntävä haju, jota hän ei tunnistanut. Äiti sanoi, että kellarissa oli vain juureksia ja hillopurkkeja täynnä etikkasäilykkeitä ja itse tehtyä omenahilloa, mutta Veeran nenä oli eri mieltä. Hajulla oli olemus, joka ei vain täyttänyt aisteja, vaan tunkeutui päälle kuin pitkät tahmaiset lonkerot, jotka sotkeutuivat sekavaksi vyyhdiksi ja tekivät ajattelusta vaikeaa. Viimeinen harppaus horjutti Veeran tasapainoa ja hän rysähti kasvoilleen kylmää betoniseinää vasten. Silmissä sumeni, mutta huulilta karkasi vain vaimea ynähdys. Vasemmalla puolella kapea oviaukko johti matalakattoiseen tilaan, jonne pinottujen perunalaarien vieressä lojui lattialle kasattuja porkkanoita ja lanttuja. Sitä valaisi takkusten hämähäkinseittien peittämä pyöreän kuvun alla loistava hehkulamppu, jonka valo paljasti vapisevan mytyn kellarin perimmäisessä nurkassa. Veera haparoi myttyä kohti ja kumartui katsomaan. Suljettujen silmien yläpuolella ammotti haava, josta valunut veri oli kuin paksua mustaa tervaa. ”Äiti?” Veera ravisti myttyä. ”Isä meni jo. Tule pois.” Veeran piti ponnistella auttaessaan äitiä ulos kellarista. Hän oli vasta kuusivuotias ja aivan liian pieni, eikä veljistäkään ollut apua. Tero ja Tom kyyhöttivät ullakolla ja teeskentelivät, ettei mitään ollut tapahtunut, koska sillä tavalla elämästä tuli siedettävämpää. Veera toivoi, että voisi itsekkin tehdä niin, mutta talon hierarkiassa heillä kaikilla oli oma roolinsa. Veera oli vastuunkantaja. Syyllisyys ja viha ja pelko, vastuu tunteista ja tunnottomuudesta, siitä kaikesta käytiin kauppaa hänen käsiensä kautta. Hänen tehtävänsä oli siivota sodan jäljet, raivata elintilaa kuoleman ja kaaoksen keskelle. Ja sitten oli äiti, joka seisoi valon ja pimeyden välissä ottamassa iskut vastaan, ja isä, joka pyrki hallitsemaan kaikkea hallitsematta edes itseään. Nyt isä oli poissa ja jäljellä oli vain rykelmä pirstottuja tuoleja, lattialle viskottuja astioita ja veripisaroita, joita jykevät puulankut imivät säikeittensä sisään. Ikkunan takana pihlajan oksia keinuttava tuuli sai auringonvalon tanssimaan sekasorron keskellä. Äiti otti tukea mistä sai ja hoiperteli tuvan läpi kamariin, lysähti voimattomana ruskealle sohvalle ja hetken Veerasta näytti, kuin olisi katsellut lentokyyvöä linnunpoikasta. ”Soitetaanko ambulanssi?” Veera kääntyi äänen suuntaan ja näki vanhimman veljensä seisovan oviaukossa. Teron ennen pellavaiset vaaleat hiukset olivat jo tummumassa. Niistä tulisi ruskeat niin kuin isälläkin, Veera ajatteli. ”Ei ambulanssia. Kyllä tämä tästä. Menkää siivoamaan keittiö. Tulen ihan kohta.” Äiti kuulosti hauraalta ja väsyneeltä, mutta piti jo silmiään auki. Toinen kämmen painoi pyyhettä veristä otsaa vasten. Veera huomasi Tomin hintelän hahmon hiipivän esiin veljensä selän takaa. He tiesivät, ettei äidistä olisi nousijaksi vielä pitkään aikaan, mutta hiljaa he pyörähtivät ympäri ja palasivat tupaan. Lämmin kesäkuinen päivä oli kääntymässä iltaan ja väistyvän pelon tilalle hiipi orastava helpotus: häpeä pitäisi isän poissa muutaman päivän ja sen hetken he saisivat hengittää. *** Koti oli kummallinen paikka. Siellä ei ollut aikaa, niin kuin ihminen ajan käsitti, eikä sijaintia, jonka olisi voinut osoittaa kartalta. He olivat kuin leijuva saareke, joka katosi ja ilmestyi oman tahtonsa mukaan. Lapset menettivät ajan- ja paikantajunsa ja eksyivät metsään kivenheittämän päähän talosta, vaikka olivat kulkeneet samoja tiiviiksi tallattuja

kyhmyisten juurten ja havunneulasten peittämiä polkuja koko pienen ikänsä. Heillä oli osoite ja postilaatikko, pölyinen maantie, joka vei kauppaan ja kouluun, ja naapurin Vilma-mummo pannukahveineen ja sokerikorppuineen, mutta silti kaikki tuntui epätodelliselta ja irralliselta. Pihassa kasvoi villiä pitkää heinää sileäksi kuluneen kallion syvänteissä. Navetalle ja puimalalle johtava kuoppainen kärrytie kiersi kallion keskelle jäävän vehreän nurmialueen, joka sekin – niin kuin kaikki muukin näytti tekevän – vietti loivasti kohti taloa. Savinen pihatie syöpyi sateella syviksi lammikoiksi ja vuolaiksi puroiksi, joiden syövyttämät railot johtivat veden talon ja navetan välissä kasvavien viinimarjapensaiden juurakoihin. Talon takana viljapellot laskeutuivat pehmeänä peittona tiheään pajuryteikköön, jonka keskeltä nousi harvakseltaan nuoria koivuja. Siellä jossain rantakasvuston kätkemänä jyrkkärinteinen joenuoma kuljetti mustaa vettä mäkien ja niittyjen lomitse. Itäpuolella maa nousi ja muodosti kukkulan, jota kutsuttiin Pääkallomäeksi. Joskus Veera oli kysynyt äidiltään, mistä se on saanut nimensä, mutta äiti oli luonut häneen synkän katseen ja käskenyt olla vaiti asioista, jotka eivät pienille korville kuuluneet. Mäen alarinteillä kasvoi synkkä metsä, mutta laki oli kivikkoinen ja siellä kasvavat männyt rungoiltaan kieroön kasvaneita ja kärsivän näköisiä. Laella oli valoisaa, mutta niin karua ja kuollutta, ettei Veera mielellään kiivennyt sinne. Veera oli ehkä liian pieni ymmärtämään, mutta siitä huolimatta hänellä oli vahva tunne, että pihapiiri kävi taukoamatonta sotaa Pääkallomäeltä lähestyvää uhkaa vastaan. Navettarakennuksen ovet muuttivat muotoaan iltaisin, kun hämärä hiipi metsänrajasta pelloille ja pihamaalle. Ne kurtistuivat ja vääristyivät kuin taisteluun valmiin soturin suupielet. Mäen ja kotitalon väliin jäävän piharakennuksen ikkunat mustuivat silmiksi, jotka tuimina tähyilivät näkymätöntä vaaraa, mutta Veera tiesi pahan jo pesineen synnyinkotinsa nurkkiin. Pääkallomäen kivinen helma makasi heidän kotinsa alla, punnitsi heitä kylmällä kourallaan suunnitellen seuraavaa hyökkäystä.